

DE VERMISTE BALEN DOOR ARTHUR WHITAKER

An een kleine ronde tafel in den vensteruitbouw van een restaurant, uitzicht gevende op Park Square zaten mijn vriend Quest en ik te praten, terwijl een beleefde kellner ons met vaardige hand den eenen schotel na den anderen voorzette en geruischloos weer wegtooverde.

We waren er nog niet lang, toen een man, die in den tegenovergestelden hoek van de eetzaal zat, en, zooals ik had opgemerkt, geruimen tijd geen oog van mijn metgezel had afgehad, opstond en naar ons toetrad.

„Excuseer mijn vrijpostigheid,” zei hij beleefd, „maar ik heb, geloof ik, het genoeg mijnheer Harold Quest te ontmoeten? Ja? dan zou ik gaarne het voorrecht hebben u eenige oogenblikken te spreken. Uw naam is mij genoemd geworden als die van den meest succesvollen particulieren detective hier te lande.”

Mijn vriend antwoordde met een lichte hoofdbuiging. De onbekende schoof een stoel naar ons tafeltje, nam hierin plaats en vervolgde op den zelfden zachten, gejaagden toon, waarin hij tot nog toe gesproken had:

„Mijn naam is Samuel Chesney, ik ben een groothandelaar in fruit en heb mijn magazijnen in de Portlandstraat. Gisteren wachtte ik een zending Brasiliaansche waar, die Woensdag in Liverpool-dok kwam en mij per spoor zou worden toegezonden. Dezelfde trein had ook een groote hoeveelheid goederen voor een concurrent van mij, wiens magazijn in de Portlandstraat is, vlak tegenover mij.”

„Deze man, George Drury genaamd, is de meest halsstarrige, eigenwijze dwaas, die er leeft, zooals u hooren zult. We waren nimmer bijzonder dikke vrienden, maar ongeveer een jaar geleden hadden we een twist, die ons wederzijds zóózeer verbitterde, dat we sedert niet meer tot elkander spreken.

„Nu wilde het geval dat bij de goederen die gisteren voor hem kwamen tweehonderd oalen kokosnoten behoorden, terwijl mijn eigen zending honderd vijftig bevatte. Mijn balen waren alle gemeikt met een rood kruis en de letters S. G. en bovendien dichtgebonden met een rooden band. Zijn balen waren gemerkt met een blauwe D en op gewone wijze gesloten. Er kon dus niet het minste gevaar bestaan, dat de balen zouden worden verwisseld.

„Ik ging zelf naar het Marylebone-station, telde de balen over, teekende voor ontvangst en liet mijn knecht ze op een sleeperswagen laden om ze naar de Portlandstraat te brengen. De sloeper van Drury was er eveneens aanwezig en nu was mijn knecht zoo dom om hem met twee van mijn balen te laten heengaan. Ik ben overtuigd, dat het een vooftafberaamd plan was om mij onaangenaam te zijn. Zoodra ik dan ook van het geval hoorde, ging ik naar mijn concurrent en eischte mijn gestolen eigendom op. Hij ontkende boutweg en beval mij op de meest beleedigende wijze zijn huis te verlaten. Ik zeide tot mijzelf, dat ik mij niet moest laten bestelen en bovendien op een dergelijke wijze belachelijk maken. Het eerste wat ik evenwel te doen had, was mij zekerheid te verschaffen dat de twee vermiste balen werkelijk in zijn bezit waren.

„Daarom zond ik een halfuur later mijn knecht naar zijn pakhuis met de boodschap, dat we onverwachts een bestelling hadden ontvangen van een groote hoeveelheid kokosnoten en dat ik genegen was alle balen van hem tegen een redelijken prijs over te nemen. Hij zond een boodschap terug, dat hij mij geen enkele baal wilde verkoopen al zou ik er /250, voor betalen.

„Welnu, mijnheer Quest, ik wil niet op een dergelijke manier behandeld worden en ik heb uw hulp noodig om mijn balen terug te krijgen. Al moet het mij honderd maal meer kosten dan de beide balen waard zijn, ik betaal het nog liever dan Drury de voldoening te geven mij een poets te hebben gespeeld.”

Chesney zweeg en keek naar mijn vriend, die de laatste oogenblikken naar de straat zat te staren met een bijna onmerkbaar spottende uitdrukking op het gelaat. Nu wendde hij zich tot Chesney.

„Ik denk er niet aan, mij met uw twist te bemoeien,” zei hij kortaf. „Ik heb zaken van grooter belang die mijn tijd opeischen. Indien, zooals u zegt, de heer Drury eenige goederen van u heeft, dan is 't het best naar de politie te gaan.”

De fruithandelaar boog zich een weinig voorover, legde een hand op Quest's arm en zei dringend op een toon niet vrij van angst en bijna koddig als men de onbeduidende oorzaak in aanmerking nam.

„Ik bid u, overweeg uw besluit nog eens,” drong hij aan, „ik zal u goed betalen als u mij helpt.”

„Al mijn tijd is bezet en ik acht hem te kostbaar om hem aan een dergelijke onbelangrijke zaak zoek te brengen. Bovendien,” vervolgde Quest, terwijl hij Samuel Chesney doordringend aankeek. „Ik kan mij niet begrijpen dat de intrinsieke waarde van de beide vermiste oalen waarvan u spreekt, zoo groot is, om zoowel uw dringend verzoek als

uw angst te rechtvaardigen. Ge wordt, hetzij beïnvloed door haat tegen Drury, of ge hebt voor uw handeling een andere reden die je ons nog niet hebt willen openbaren. In elk geval weiger ik aan uw opdracht gevolg te geven.”

Chesney balanceerde zenuwachtig met een vork en ik meende zijn hand te zien beven.

„U heeft gelijk. Ik old u, luister verder,” drong hij aan, toen Quest zich met teekenen van ongeduld van hem afwendde. „Ik wil u meer vertellen en u zult zien niet alleen, dat ik u voor uw diensten goed kan betalen, maar dat de zaak van grooter oelang is, dan u op dit oogenblik wel denkt.

„De werkelijke reden van mijn angst is deze: Mijn broeder Jacob, die een tabakshandel heeft vlak naast mijn magazijn, kwam gisteravond bij mij inloopen en ik vertelde hem de geschiedenis. Hij weet evenveel omtrent Drury's eigenzinnigheid en stijfkoppigheid als ik, en hij beweerde daarom dat ik mijn gestolen eigendom nimmer terug zou zien. Ik verzekerde van wel; hij hield vol van niet. Ons gesprek liep eindelijk zoo warm, dat ik met hem een weddenschap aanging van zesduizend gulden, dat ik mijn beide balen terug zou hebben voor de week om was. Zonder nu over mijn financiën te spreken, moet ik u nochtans bekennen, dat ik op dit oogenblik onmogelijk zulk een bedrag kan betalen: het zou een bankroet voor mij beteekenen. Daarom verzoek ik u nogmaals dringend, help mij in deze zaak, al is het slechts met uw advies en ik zal u voor uw moeite goed beloonen.”

„Advies is gemakkelijk te geven,” antwoordde Quest. „Het mijne is: ga naar uw broeder, vertel hem, dat ge een dwaas geweest zijt om zulk een weddenschap aan te gaan; vraag hem ze ongedaan te maken. Als hij den naam van broeder waard is, dan zal hij dat ongetwijfeld doen. En hiermee mijnheer Chesney wensch ik u goeden dag!”

Mijn vriend stond op, en zette zijn hoed op. Ik volgde zijn voorbeeld en wij beiden wandelden de straat op.

Onze weg leidde door de Portlandstraat en terwijl wij drukpratende voortliepen, viel het mij op hoe scherp mijn vriend op iederen voorbijganger en op de omgeving acht sloeg.

Een keer stond hij even stil om mijn aandacht te vestigen op de magazijnen van den groothandelaar in fruit, den heer Chesney en op die van zijn concurrent George Drury er juist tegenover gelegen. Vlak naast Chesney's winkel was die van zijn broeder, zooals hij had meegedeeld en uit nieuwsgierigheid ging Quest er binnen en vroeg om een ons rooktabak. De man achter de toonbank was Jacob Chesney zelf. Hij geleeke sprekend op zijn broeder Samuel, lang, mager en bleek met een hangenden knevel; een beslist oostersch type. Hij liep een weinig gebogen.

Verder de straat inwandelende, bleef Quest weer eensklaps staan, ditmaal om een bekendmaking te lezen dat aan een politieposthuis was aangeplakt. Een enkel bericht scheen hem dermate belang in te boezemen, dat hij het nauwkeurig in zijn notitieboekje overschreef. Het luidde:

„Gevonden in de eerste-klasse-heerenwachtkamer van het Marylebone-station op 23 Mei des voormiddags halfelf een leeg juweelenkistje, toebehoorende aan Lady Spencer Longford en ontvreemd uit het Wilsden Hotel. Van dezen diefstal wordt verdacht een lange, bleeke man, met donkeren knevel en een bril dragende. Hij was gekleed in een zwart colbertkostuum, lichte regenjas, bruine schoenen en een fantasiehoed. Twaalfhonderd gulden belooning wordt uitgelooft aan den gene, die inlichtingen geeft, welke tot het opsporen van den dader leiden.”

Nadat Quest deze bijzonderheden had opgeteekend, vervolgden we onzen weg naar zijn kamers in de Mortimerstraat.

Mijn vriend drong er bij mij op aan nog een poosje te blijven praten en een sigaar te rooken en ik stemde volgaarne toe. De avond vloog om, zoo snel zelfs, dat ik eensklaps met schrik opvloog, toen ik van een nabijzijnden kerktoren, het twaalf uren hoorde slaan. Gelukkig had ik mijn huissleutel bij mij, zoodat er geen reden was om mij te haasten. Het was zeldzaam mooi weer en de nacht zoo heerlijk, dat Quest, die mij tot aan de straatdeur bracht, de verzoeking niet kon weerstaan nog een eindje met mij mee te wandelen. Hij verzocht mij daarom even te wachten, terwijl hij hoed en stok haalde.

Het was even na middernacht, toen we de Portlandstraat weder bereikten. De maan was lichtelijk bewolkt en terwijl we kalm voortwandelden in de schaduw der huizen, greep mijn vriend plotseling mijn arm beet en trok mij achteruit in een donker portiek.

„S't!” zei hij zacht, „we moeten eens even zien, wat dat te beduiden heeft.”

Terwijl hij sprak, wees hij naar het figuur van een man die, na op korten afstand haastig de straat te zijn overgestoken bezig was voorzichtig over een muur te klimmen, die een erf van de straat afsloot. We wachtten een oogenblik

tot hij verdwenen was en toen uit onze schuilplaats te voorschijn komende, slopen we snel naar de plek waar we den man gezien hadden. Gelukkig was de maan op dit oogenblik geheel achter de wolken verdwenen en was het daardoor duister genoeg om ons in staat te stellen, den man te volgen zonder door hem te worden opgemerkt. Quest sloeg zijn beide handen aan den rand van den muur en trok zich voorzichtig omhoog tot hij over den muur kon zien om de plaats te verkennen. Toen, overtuigd, dat men hem niet had opgemerkt, klom hij eveneens over den muur mij toefluisterende hem zoo spoedig mogelijk te volgen. Toen we beiden aan den anderen kant van den muur waren aangeland, trok Quest mij achter een stapel leege vaten en kisten die op het erf in de schaduw van een loods stonden.

Daar hurkten we neer en wachtten om ons te vergewissen of we al of niet waren opgemerkt. Blijkbaar was dit niet het geval, want we hoorden den man rondscharrelen. Hij scheen druk in de weer te zijn om de deur van een magazijn te openen aan het andere eind van het erf dat aan de Portlandstraat grensde.

We bleven gedurende eenigen tijd neergehurkt in onze schuilplaats. De volkomen nachtelijke stilte werd slechts afgebroken door een onderdrukt geluid afkomstig van den onbekende, die al zijn best deed, doch blijkbaar zonder het minste resultaat, om het slot van de winkeldeur te forceeren.

Een paar maal hoorden we den regelmatigen stap van een politieagent aan den anderen kant van den muur en telkenmale hield de man dien we gadesloegen met zijn werkzaamheden op en hurkte stil neer tot de voetstappen waren weggestorven. Ik begon me juist te verwonderen over den zonderlingen toestand waarin we ons bevonden, toen de maan, die zich tot nog toe achter de wolken verborgen gehouden had, plotseling te voorschijn trad en onze omgeving helder verlichtte. Tegelijkertijd gaf mijn metgezel mij een waarschuwend duwtje. Ik gluurde voorzichtig tusschen twee kisten door en zag tot mijn niet geringe verbazing hoe het maanlicht, dat het magazijn nu helder verlichtte, de volgende met groote letters geschilderde woorden leesbaar maakte: „George Drury, Handelaar in groenten en fruit.”

Nog voor ik van mijn verrassing geheel gekomen was, bemerkte ik, dat de man de vruchteloosheid van zijn pogingen inziende, er van terugkwam te trachten de deur van het magazijn te forceeren. Hij richtte zich op, verwijderde zich eenige passen van het huis en scheen nauwlettend de ramen te onderzoeken. Terwijl hij hiermee bezig was, trad hij een oogenblik uit de schaduw van het gebouw te voorschijn en herkenden we beiden bij het licht van de maan de lange, magere, gebogen gestalte en het bleeke gelaat van Jacob Chesney.

„De zaak begint interessant te worden,” fluisterde Quest mij toe. „Kokosnoten moeten blijkbaar zeer duur zijn, te oordeelen naar de ernstige pogingen die Chesney in het werk stelt om de twee vermiste balen in handen te krijgen.”

„Denk je werkelijk,” vroeg ik, „dat het om de vermiste balen te doen is, of was Samuel Chesney's verhaal maar een onderdeel van een te voren beraamd plan?”

„Ik geloof dat bijna alles wat de heer Samuel ons verteld heeft de zuivere waarheid is,” antwoordde Quest zacht. „Ofschoon het mij toeschijnt dat het verhaaltje van de weddenschap slechts ten doel had mij te misleiden. Het zou anders onbegrijpelijk zijn, waarom juist zijn broer Jacob er zooveel belang in schijnt te stellen de balen terug te vinden, waardoor hij zijn zesduizend gulden verliezen zou . . . te drommel, wat gaat de vent nu uitvoeren?”

Nadat Jacob Chesney zorgvuldig de kleine goed verzekerde vensters had onderzocht, bleef hij eenige oogenblikken teleurgesteld en besluiteloos staan, toen stapte hij snel maar zacht het erf over, recht op onze schuilplaats toe.

Voor een oogenblik dachten we, dat hij ons ontdekt had, maar dat was zoo niet. Hij pakte een leege kist op, droeg deze naar het gebouw en zette ze daar neer in een hoek die van de straatzijde het meest verwijderd was. Toen kwam hij terug, nam een andere kist en daarna weer een en ging zoo voort tot hij een dertig of veertig leege kisten tegen de magazijndeuren had opgestapeld. Rondom en in de kisten wierp hij hoopen stroo en houtwol, dat op een ander gedeelte van het erf te vinden was. Hij werkte in koortsachtigen ijver doch in volkomen stilte voort. Hij sloop geruischloos rond als een kat en fronste van tijd tot tijd de wenkbrauwen. Onderwijl zaten wij ineengehurkt, glurende en luisterende op enkele meters van hem af.

We hoefden er niet langer aan te twifelen dat zijn lafhartig voornemen was het magazijn in brand te steken. Ik verwachtte ieder oogenblik dat mijn metgezel mij een teeken zou geven om op te springen en Chesney zijn misdadig plan te verhinderen. Ik beefde ten gevolge van het geweld dat ik mijn zenuwen moest aandoen en voelde dat mijn adem in mijn keel stakte. Quest moest het bemerkt hebben, ten minste hij keerde zich half om en legde een hand op mijn arm.